

29

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ТРИДЕСЕТ И ДЕВЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	393 - 02 - 43
Дата	5 06 2003 г.

18⁰⁰
А

СТ А Н О В И Щ Е

ОТНОСНО: Определение на Конституционния съд от 20 май 2003 г., с приложено искане на петчленен състав на Върховния административен съд, с което Народното събрание е конституирано като страна по конституционно дело № 12/2003 г. за установяване противоконституционност на чл. 1, ал. 1 от Закона за държавните такси (обн. ДВ, бр. 104/1951г., изм. Д.В., бр. 55/1991г., бр. 100/1996 г.) и чл. 8, ал. 2 от Закона за кадастъра и имотния регистър (обн. ДВ, бр. 34/2000 г. в сила от 01.01.2001 г., изм. ДВ, бр. 45 от 30.04.2002 г., изм. ДВ, бр. 99/2002 г.)

В изпълнение на разпореждане № 350-01-162/23.05.2003 г. на председателя на Народното събрание, Комисията по бюджет и финанси на свое заседание, проведено на 5 юни 2003 г. разглежда определението на Конституционния съд от 20 май 2003 г. по дело № 12/2003 г., с приложено искане на петчленен състав на Върховния административен съд, за установяване противоконституционност на чл. 1, ал. 1 от Закона за държавните такси (обн. ДВ, бр. 104/1951г., изм. Д.в., бр. 55/1991г., бр. 100/1996 г.) и чл. 8, ал. 2 от Закона за кадастъра и имотния регистър (обн. ДВ, бр. 34/2000 г. в сила от 01.01.2001 г., изм. ДВ, бр. 45 от 30.04.2002 г., изм. ДВ, бр. 99/2002 г.) и изразява следното становище:

1. Относно твърденията за противоконституционност на чл. 1, ал. 1 от Закона за държавните такси, който делегира правомощие на Министерския съвет да одобрява тарифи, с които да определя размера на държавните такси, събирани от органите на съдебната власт, от другите държавни органи и бюджетни организации.

В искането се твърди, че делегацията на Министерския съвет по чл. 1, ал. 1 от Закона за държавните такси да определя размера на таксите противоречи на конституционното изискване по чл. 60, ал. 1 таксите да се определят със закон, а не с подзаконов акт. Също се посочва, че въпросната разпоредба е заварена от Конституцията и с оглед непосредственото действие на нейните норми, предвидено с чл. 5, ал. 2, следва, че не е налице правомощие на Министерския съвет по чл. 1, ал. 1 от Закона за държавните такси.

Комисията по бюджет и финанси, след като разгледа искането в тази му част, изразява следното становище:

Съгласно чл. 60, ал. 1 гражданите са длъжни да плащат данъци и такси, установени със закон. Съгласно чл. 84, т. 3 установяването на данъците и определянето на техния размер е в правомощията на Народното събрание. Определянето на размера на таксите обаче не е сред изключителните конституционни правомощия на Народното събрание.

Разпоредбата на чл. 60, ал. 1 от Конституцията въвежда предварителната определеност на публичните вземания - такси, гарантираща правата на гражданите в отношенията, в които встъпват с държавата т.е. визират се тези такси, които са публични държавни вземания, съгласно чл. 13, ал. 2, т. 2 от Данъчния процесуален кодекс и реда за тяхното установяване, обезпечаване и събиране е еднакъв с този за данъците. Освен тях съществуват и друга категория такси, установени със специални закони, които по същество са частни държавни вземания, съгласно изричната разпоредба на чл. 13, ал. 4 от ДПК и това, че размерите им не са определени със закон, не ги прави противоконституционни. В тези случаи няма пречка законодателят да определи само действията, за които се дължи такса, а определянето на конкретните размерите да възложи на Министерския съвет. При това Министерският съвет е длъжен да се съобрази с критериите за определяне конкретните размери на таксите, посочени в чл. 2 от Закона за държавните такси. Аргумент в подкрепа на тезата, че органите, които предоставят услугите следва да определят размерите на таксите е и, че те най-точно могат да преценят конкретните разходи за съответната услуга. По отношение събирането на този вид такси, ако не е предвиден ред в специалния закон, те се събират по реда на чл. 3 от Закона за държавните такси т.е. от държавните органи, извършващи действието или издаващи документа, а за принудителното им събиране се ползва общия ред,

в който смисъл е и решение № 2/2000 г. на Конституционния съд на Република България.

В предвид гореизложеното Комисията счита, че определянето на конкретния размер на държавните такси следва да се извършва от Министерски съвет при наличието на законова делегация. Колкото до определянето на цени за услуги извършвани от държавата (от съответните ведомства и администрации), те могат да бъдат определяни на принципа на необходимите разходи за предоставяне на услугата, дотолкова, доколкото не са определени като такса.

2. Относно твърденията за противоконституционност на чл. 8, ал. 2 от Закона за кадастъра и имотния регистър в частта за делегиране на правомощие на Министерския съвет да одобри тарифи, с които да определи размера на таксите, събирани за нанасяне в кадастъра и за вписване в имотния регистър и за справки и услуги по чл. 55, 56 и 92.

В искането се твърди, че в нарушение на чл. 60, ал. 1 от Конституцията таксите, които се събират за услугите и дейностите по Закона за кадастъра и имотния регистър са определени с подзаконов нормативен акт – раздел VI от Тарифа № 14 за таксите, които се събират в системата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и от областните управители.

Комисията по бюджет и финанси, след като разгледа искането в тази му част, изразява следното становище:

Основанието за дължимост на таксите е посочено в чл. 8, ал. 2 от Закона за кадастъра и имотния регистър, в който са изброени действията и услугите, за които се дължат такси и държавния орган, който ги събира. С ал. 4 и 5 е регламентиран принципа за определяне размера на таксите, които следва да заплащат Агенцията по кадастъра и ведомствата и общините, а именно на база действителните разходи, направени за създаване на копия от документацията. По отношение размера на въпросните законоустановени такси няма конституционно изискване за определяне на този размер със закон, предвид изложените аргументи по т. 1 от становището.

По посочените съображения Комисията счита за неоснователно твърдението за противоконституционност на чл. 8, ал. 2 от Закона за кадастъра и имотния регистър.

В предвид гореизложеното Комисията по бюджет и финанси изразява становище, че искането на петчленния състав на Върховния административен съд за установяване противоконституционност на чл. 1, ал. 1 от Закона за държавните такси и чл. 8, ал. 2 от Закона за кадастъра и имотния регистър е неоснователно и следва да бъде отхвърлено от уважаемия Конституционен съд.

София, 5 юни 2003 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ**

ИВАН ИСКРОВ

